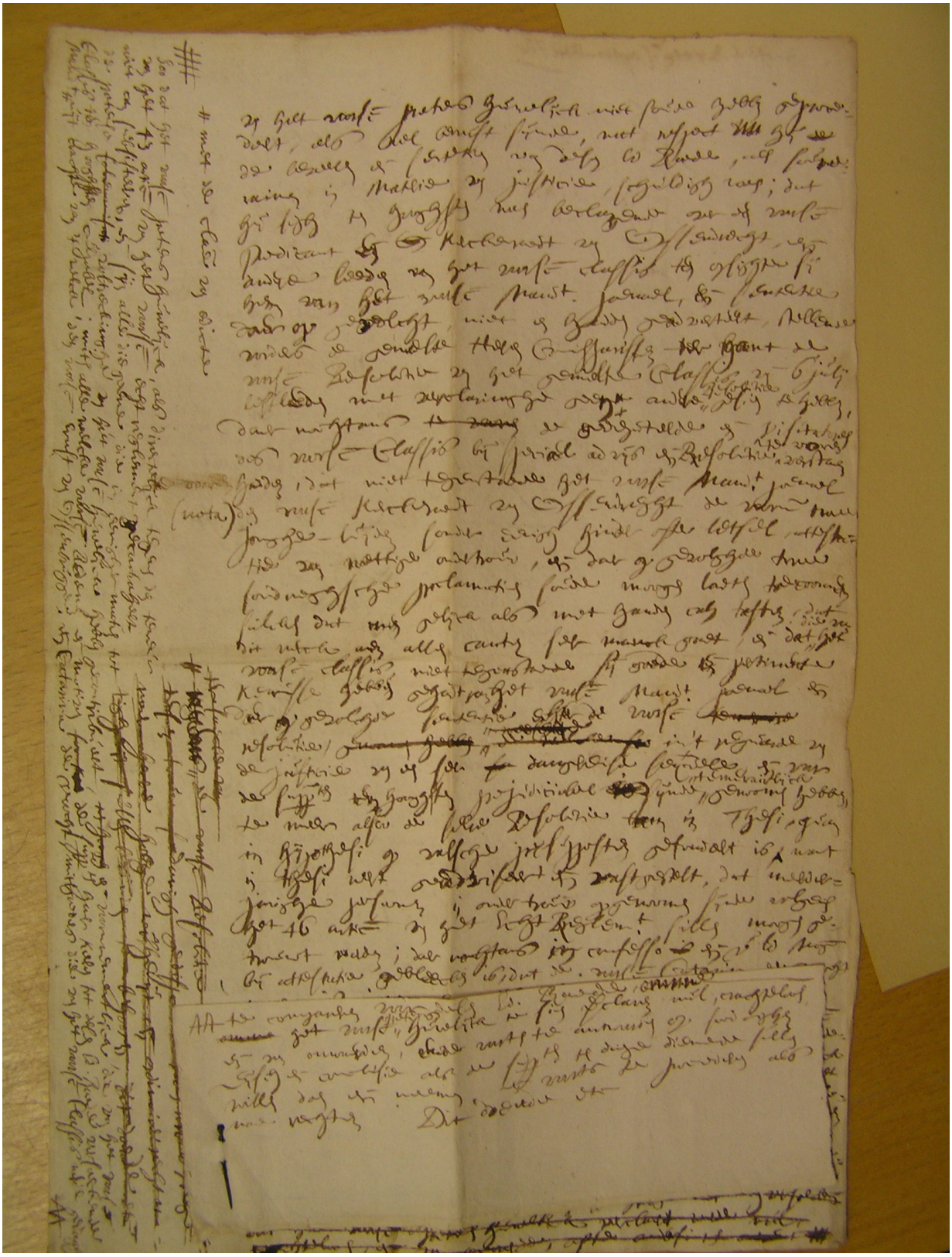
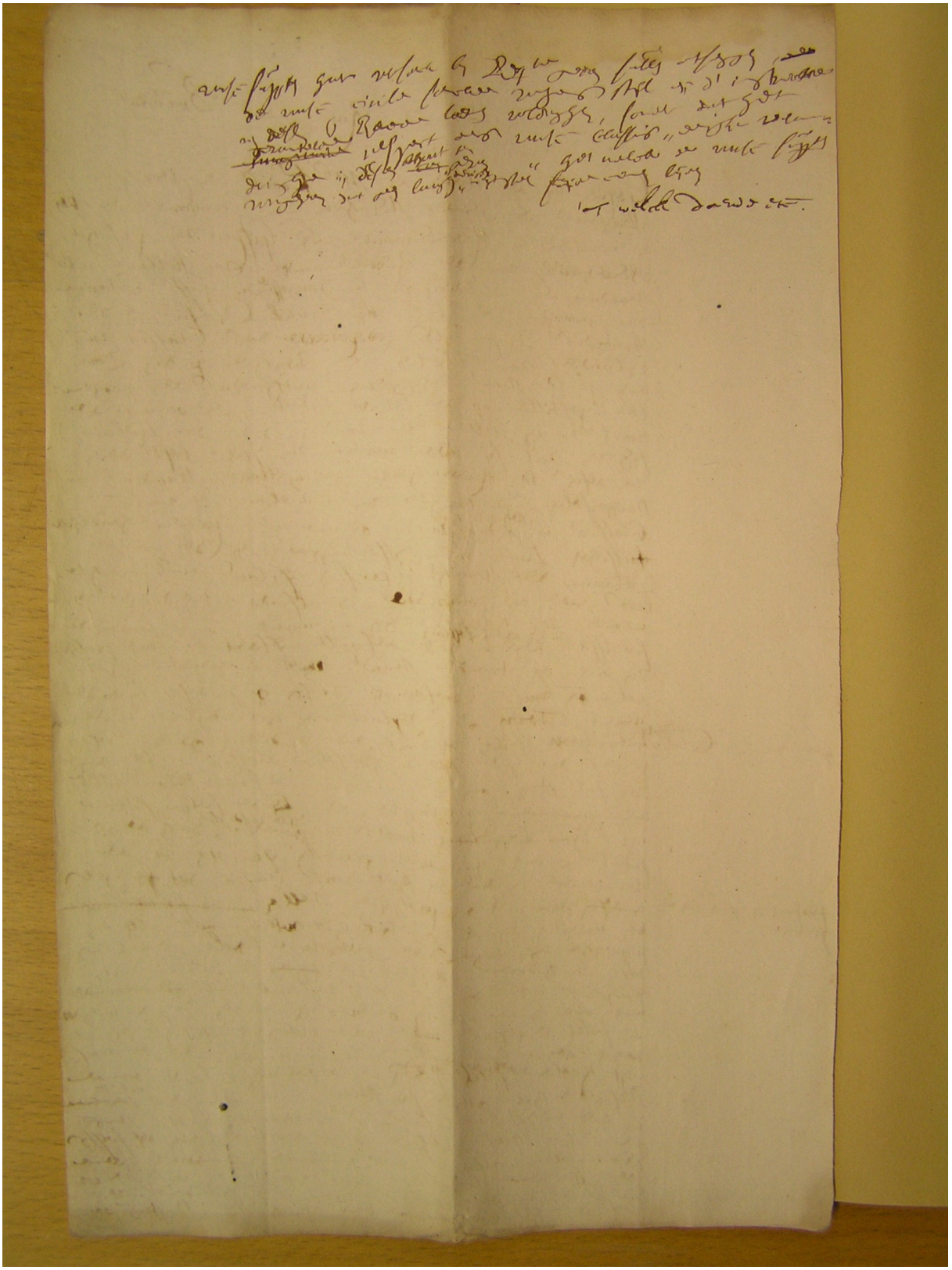

Extract uijt dat Kerckenboeck ofte
aenteyckeninge vander Doopselinge der
Jonge kinderen opentlijck in der Kercken
Jesu Christi tot Arnhem gedoopt

Juffrou Catharina de Bruyn Dochter vanden
Edelen Achtbaren Heere Louys de Bruyn
Burgermeester ende schepen der Stadt Arnhem
Juffrouwe Clara van Rijnegom sal: geb: is
Bij mijn Eerwerdigen Heere den Heylighen Doop der
Christelijcker Kercken ingelijft op den
15en December des Jaers 26 Sondaechs
na Sinterklaes. Tgenwoordich Burgemeester van
Arnhem Heere Arnts Doesz ende schepen
op Sondach den 1en Martij des Jaers 26 Sondaechs
na Sinterklaes onder stijl

Franciscus Abbatis Eccl
Arnhemensis

Hebbe by dese H. Ed. willen adverteren

Ontfangen ofte gesien den 7. December
des selfs anno voor den Middach, van Mijn-
heeren Ed. Mog. Raden van Brabant,
die bij ons tot gantsbeert sal werden, soo haer
aen mijne dispositie hierdt tot laste.
Actum den dagh als boven. 1660.

C. Heijnsbergius

Den selvigen Dito als boven, gelijck ick ondergh.
-y missive ontfangen, wegens de ed. Heer Raden
van Brabant, den 7 Decemb. 1660

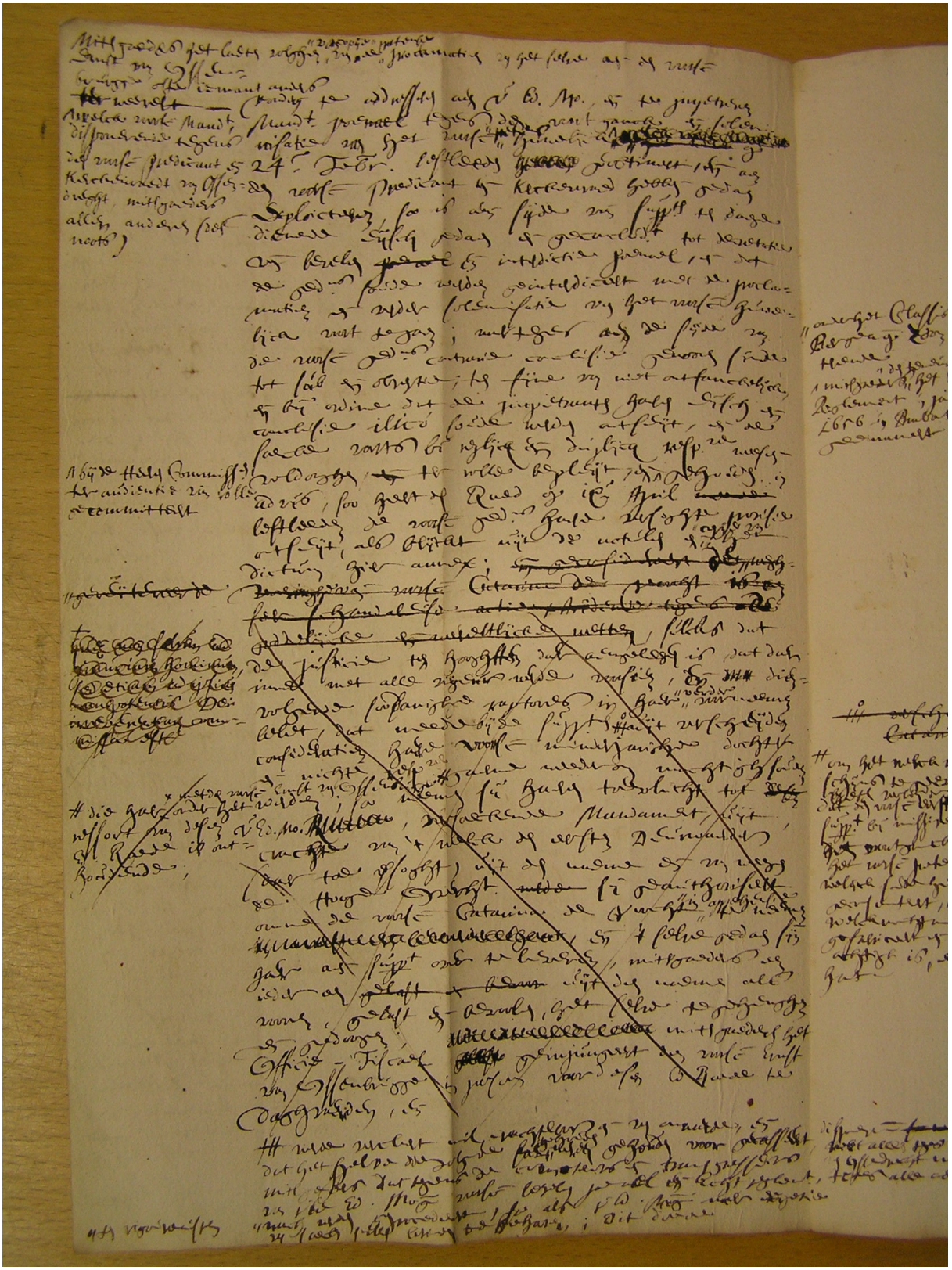
Daniel Cuser

Myn Heere

Hebbe by deser u. Ed. willen adverteren
dat de compste dat beschreven predicant
Fabricius som op interrogatorien
gehoort te worden in causa matri-
monials. Myn Heer: verzoeckt dat selve
morgen ter elf uren ten langsten
mag geschieden tot verhoedinge van
costen ende vertieringe alhier
Verzoeckt dat u Ed. daer op gelieve
verdacht te zyn de interrogatorien
als morgen mede brengende in
den Raed. Hiermede bevele ick selve

à Deo

Henr: Aholtzen.

Pointers en articulen onnoe voorgehouden
te wesen des Persoon van Arnoldus Pinson,
Predicant tot Halteren, onder het Marqui-
saat van Bergen gelegen.

§

Off sij Predicant des Remissie gebeden gehadt,
dat seedert Ernst van Ossenbrugge, Ruyter
onder de Compagnie van sijn Excell. Prins
Willem van Vianden, in de maent Febr.
Febr. en Decemb. respective van de voor-
leden jaren 1657, Joffr. Catarina
de Vroght, Dochter van den Heer Louis
de Vroght Burgemeester der stede
Arnhem, is gecommitteert in de Generaliteits
Rekencamer tot twee distincte reysen
gheest uytgevaren, en daer tghene willen
sij Rijders mede van daer overbracht
wierden Rijders de Provincie van Gelder-
land, en Subsist. Officieren gebruyckt?

§

Off den Predicant niet is bewust geweest,
dat den voors. Ernst van Ossenbrugge
en Joffr. Catarina de Vroght, binnen
den Borne van Ossenbrugge, onder het
voors. Marquisaat gelegen, in ondertrouw
aut huwelijck wesende, en aldaer haere
Kleederen gebleven. Gebeurde laetst gaen,
den selven voortgang der solve geboden,
mitsgaders solemnisatie van het voors.
publijcq, en het laetst voorgaen van
copije der voors. geboden, door den
Mandement Schout van den 22 Raede
op den 24. Januarij desen jare 1660
bij den voors. Heere Louis de Vroght,
den selven schoonvader, en schoonmoeder
overgestaen, is geinterdiceert geworden?

§

Off sij Predicant niet geweten hebbe/ofte
oijt gehoort gesien/dat den geinterdi-
ceerden Raede bij sententie van date den 9.
April lestleden, den Predicant en Kleeder-
raedt van Ossenbrugge voors., en alle
andere, daer geloofde practise, daer

ofte

in bestandt, dat het wort gelesen ge-
willich ilico sijn wortganck soude
hebben, hest ontsijt §

§

Off het Classis van Bergen op de
Zoom sij Theologi van het wort-
standant sij sententie van desse
saecke kennisse gehadt hebbe §

§

Hoe Predicant schrijven off sij wedes
de eendracht, wahromme het wort
Classis in 't gemeen, sij sij Pre-
dicant in 't particulier sij wortganck
van het wort gelesen hinderlick
hebt geacht §

§

Off hoe Predicant sijn gebleven is
van eenige wettelijke consent van
de ouders oft wiendt van wort-
joffr. Catarina de Vlaeght tot sij
wortganck van het voorst gelesen
hinderlick §

§

Off sij Predicant sij wort jonghe
belijdt op xi julij lestleden sij-
ne Huttens wort niet hest
gedroumt §

§

Off sij de selve Bruyloft binne
wort stadt van Bergen op de
Zoom tijt huijs van Commissaris
Hattens, benessens eenighe andre
Predicanten, niet hest bij gedroumt §

§

Off binne sij wort dorpe van Hattens
woon de solemnisatie van het wort
Hattens Huwelick eenighe ongewoonlicke
gelaetinge
hebbe sijn §

§

Off hij Pudicant niet zaftstelt, dat alhier
het solemniseren van Trouwlyden het Hoft-
Reglement in Jahre 1656 in Brabant en
Vlaenderen geëmaneert in alle sine punten
en deelen by alhier niet gecontrolleert
wordt?

§

En Specialiter het 36e artic van het voor-
Hoft-Reglement, by het welcke geëischt wort,
dat alle minderjarige sullen gehouden sijn
te trouwen consent van Vader ende Moeder
het welcke ins de minderjarigheyd nadruck
niet en sal aankijkens, veel min
met de proclamatien vertgaen?

§

Off hij Pudicant niet geweten heeft
dat de wede Joffr Catarina de Voogt
noch niet 20 Jahren out was.

§

Off hij Pudicant / alvorens tot de wette-
lijcke Solemnisatie van het voors pretenso Hu-
welijck te treden / wel naerstelijck gelet het
45 artic van het voors Hoft-Reglement
in welck middel uitgedruckt, dat niemant
sijn sal alvorens eenigen minderjarigen
onder het voors consent te ondertrouwen,
offte Trouwen, by die selven gedaen sal
hebben schrifelijck, offte in't geheym, in
huys in sijn Gesichte, offte Kerck, tegens
het eenigen de Officier, daer selvigen gehoort
is, sonder communicatie offte conversatie sal
mogen tot uitspreken offte depertement
van sijn amyt, dat hij doet, by wert
tot arbitrale straffe naer gelegenheyt van
saken, by sal voorenigen ondertrouw
niet by sijn gelijck mogen?

§

Off hij Pudicant gelooft by vastelt, dat
by ongelegenheyt het voors clasijs op 6 July
lestleden mogten ontstaen hebben, dat
het voors pretenso Huwelijck by wert-
gemaeckt soude hebben, hij Pudicant selfs,
dienstheer tegens de beurs-sentence
by de Raedt, de selve Resolutie
jmpinderen mogt in't minste stellen by alsoo
de voors Articels parmel illudiren.

§

Copia.

Wij Burgermeistere, Schepene ende Raede der stat Dekenbroeck doen kondt
ende tsiendende hier onder waer de Rechte waerheyt, dat de Schuinck Jan
Schenck van Tautenburch met de Hijsereuwe van hueren Heere Conijs der Keyserl
Mt. der stat Aachen ontrent in Februario Lestleden sich alhier hebbe
gedaedeschaert bij der hagen Burgermeisterije in der stat, na onderschreven
Copij volmacht van woorden tot der voorsz Keyserl Mt. bekent maekende, dat der stat
Doechter Catharina, tegen seine wille van Ernst van Oestenbrugge Ritter
ende sijn Excell. Heeren willen entrocken were, sich alhier binnen
deser stat opgehouden, darunder Hij verstaen, dat haer de selve moeste
gedoogt worden. Hierop doen de voorsz heeren in der stat is toegestaen,
Lastende ach dieharen deser stat sijnder staetsheren dat de selve op=
gehoel der Ouderen achtervolgens gelijc geschiet is, waerop oock voorsz
Requisante selfstandich van dem Doechter bericht hebbe. Dat oock wij
na voorsz Ernst van Oestenbrugge hebben dese bekentnis, waerop wij
berichtet sijn geworden, dat de selve met deser stat ofte der Hoeve in Gulck
der Laut hadde begeven. Dat oock dem Hijsereuwe de der Schinck
Alaige Ritters Hoeve hebbe ons voorsz Doechter ofte Aachen te helpen en
voeden, waerop wij sich toegestaen hebben de gene Ritters daer toe
te mogen bewijsen, Hierbij alsoe in der waerheyt gesaemelt is, hebben
dese van der Keyserlicher Mt. voorsz dese attestate onder
onser stat Secret Zegel gegeven Actum den
... Februarij: 1659.

Loco Sigilli.

Nicol: Hackineck Secretarius.

Dese mogende Heren.

Arnoldus Finsor Predt in Malsen, gecommit
teert van Classe van den Zijlande van Tolh
& Berghop Zoom, ons t'vorschr, bij de Hoochmoe
nde Mathematicus van Ernst van Oos-
brugge & Catarina de Voocht, Echtelie on-
derdanigst, dat de stricte dien aengaende u:E:
Mog: over gelevert, mocht worden te groodigst
afgedaen: twelck doende etc.

Arnold Finsor
Classis ad Zeeuw caus
deputatus.

Copia

Desse Erbaren Jans dienstmaegt van
Jo: Wilhem de Voogt, desen naest Erfft onderstaen
Juffr: Catharina de Voogt uyt des selfs Jo: de Voogts
Eijnse, te verkrijgen schuldtbrieven en te verwerven,
en dan nade alle apparentie gemelte Jo: de Voogts
Eadr al noch Binnen deser Stadt omtrenten, en verbeyt
worden, soo wordt den ijder Burger en
Ingesetten serieuselijck gelast, Welcke gemelte
Jo: de Voogt mogen Ebben gelijnst off gelevert brijt
dit tegenwoordich te segen en aen den Gericht
over te brengen, stellende dit gene welcke dit sulve
Comt aen te brengen aen den E. Wr: Jnden
tijt, off ook ijmandt der andere Burgeren
sodanige kennisse te geven, dat dit door dit
Gerichte sullen connen worden becoren,
vergeldet en gebenificieert werden, Innt den
Praemium van Hondert Car: gulden. Wouden dat sijn
Naems verswegen en nijet geopenbaert sal worden,
En dese sulx niet en gestiede, en dan
dese ontrouwigheyt der kinderen is strijdende
tegens de Godtheyt, der Volckeren en
Keijserlijck Rechten, welkes, en bevolgens jn den Stadt
van Politie is onverdragelijck. Soo gedencken
Heren, Schepenen ende Raedt, die gene
welcke Eadr nadmaels moetten bevonden werden
de selve sonder voorseedt te Ebben gelevert
ofte daer van kennisse te Ebben gelaet tot
een Exempel en schrick van anderen
sodanige nader Discipline van Edelen te straffen,
als dese ontrouwigheyt der kinderen sal comen
te bekijsselen, Waer op den ijder mogt sijn bedacht
Actum Rolstratum den 3 Julij Anno 1659

Dat dt voorsr: Testes
accordeert met de Stadt
Camboeck Boeck daer gebleven
als Attestere

[illegible]

Wij Burgemrn, Schepenen, ende Raeth der stadt Arnhem doen kondt, ende certificeren hiermede oprentlick, dat voorens in't Schependomb gekommen sijn Degher Gerritsen van Beckbergen Frerick Janssen ende Jan Janssen van Elden, om op naervolgende vraegartickulen de waerheijt getuijgenisse te geven, daer toe gerechtelick gerequireert sijnde ter instantie van onsen mede Collega Dom: Louijs de Voocht, die daerop gedeponeert hebben als volgt.

1.

Jaeren oldordomb?

Degher Gerritsen van Beckbergen tuijgt 46. Frerick Janssen 40, en Jan Janssen van Elden 25. à 26 jaeren oldt te sijn.

2.

Of sij deponenten niet sijn Ruijters onder die compagnie van sijn vorstly Gen. Prins Willem van Nassauw alsser in garnisoen liggende en soelange sij daer onder als Ruijters gedient hebben?

Affirmant Omnes, tuijgende d'eerste getuijge Bedert den 8e Jann 1641. de tweede ontrent vijff jaeren, en de derde van het beleg van Venlo af daeronder gereden te hebben.

3.

Of deponenten niet in't begin van decembr 1639. of daeromtrent met Ernst van ofenbrugge van daer de velnis over tot ontrent oostenrode

ende canpen geredon sijn?

Zegger van Beckbergen tuygt ontrent 14. dagen voor Christ:
misse tot Beckbergen geweest te sijn, en doen mede aldaer Ernst
van Oenbruggen gesien te hebben, sonderte weten, waer van doen den
selven quiant, ofte waer naa toe sij wilde
Reliqui dno testes negant.

4.

Wie daer nogh bij in compagnie waere?

Zegger van Beckbergen deponent, dat de jongste broeder Marten
van Oenbruggen daerbij was, en een voerman met een Karre, sebbens
niemant anders meer gesien
Frerich Janssen ad idem, met bijvoeginge dat den voerman was van
Rijnbeck, sonder nochtans sem te kennen.
Jan Janssen van Elden ignorat.

5

Of deponenten tegen een weten schap hebben gehadt
tot wat eijnde sij van Ernst van Oenbrugge
versogt waren en speciallick, of sij niet wisten
dat denselven van intentie was de dogter van
den Heer Producent Catharina de voorgt ont
voor dri tweemael te ontvoeren?

Zegger van Beckberg sijn verklaert op deze en de volgende
vragsarten niet meer te weten
Catori ignorant.

6.

Waer daer deponenten ten tijde van de

ontvoeringe hebben ontfolden, binnen campen of daer ontrent?

Frerick Janssen negat.
Jan Janssen van Elden deponent, dat Ernst van Oldenbrugge met Catharina de Voocht, en eenmaegst ontrent drie uijren des dages sijn van Campen in Doneveent bij Jem deponent sijn gecommen, niet kennende de naem vande plaets, alwaer mede Marien van Oldenbrugge, de welcke met voorn Ernst op een karre van Arnhem gevaren was, Frerick Janssen en Jegher Gerritsen present waeren.

7.

Ofte tot deze ontvoeringe voorn Ernst van Oldenbrugge de behulpsame handt geboden hebbe, en de saer-packen ofte goederen uit de stadt Campen heeft helpen draegen?

Frerick negat similiter
Jan Janssen van Elden, dat er niemant meer bij is geweest, hebbende hij alleen bij Jaer een reijsack, en 't geen in een klaeuben segertel: doch was gebonden.

8.

Of niet sij deponenten, of ijmant ander van het gesellschap tenvoorn bij de voorde poorte van Campen, of niet verre van daer op die uijtcompste van dese ontvoeringe hebben gepast?

Frerick Janssen ad dom.
Jan Janssen van Elden negat.

9.
Dan, of ofenbrugge voorsr met catharina de
vooght, en de maegsr vande heer willem de
vooght bij haerlieder voorby d'oosterwolderkercke
aen den molen bij den sandtwegh gekommen sijn.

Affirmant ambo.

10.
Wie doenmaels vande andere Ruijters alhier
tegenwoordigh waeren, en of onder andere heer
mede niet als present geweest Walter van O:
fenbrugge, sijnde den broeder van voorn Ernst.

Francx fanssen tuijgt, dat Ernst van ofenbrugge met catharina
de vooght en de maegst des nagts met fan fanssen van Elven, die
doenmaels in absentie van den voerman van Rijnbergs die karre
voorde bij hem deponent aldaer gekommen sijnde, oock gevonden heeft
Zeger van Beckbergen, en Marten van ofenbrugge alleen.
fan fanssen van Elven referert hem tot sijn responsie op den 6e
vraegsart.

11.
Of daer mede niet is bijgeweest den persoon van
willem Fijtings, of degselfs karre?

Negant ambo.

12.
Soelang de sij aldaer sijn verbleven, en wat
wegh sij vandaer genomen hebben, en wat
platte sij vornagts, en waer sij van daer sijn
gescheijden.

Frerick Janssen, dat sij des morgens van Deer gereden sijn op Apelboorn
en naedien een nagt gesleten te hebben op Beckbergen, en so voorts
op Dutphes, alwaer sij van Deer is gescheijden.
Jan Janssen van Elten tuijgt, dat hij een nagt aldaer verbleven te sijn, en
den volgenden dags met Deer op Apelboorn, Beckbergen en Dutphes
gereden te hebben, voorts Deer nae tot Rijnberck, en dat die convoij
vande Ruijters tussen Dutphen en Doetinchem eerst van Deer gescheij-
den sijn, en dat sij deponent Deer tot Rijnberck gebracht hebbende, met
de Karre alsdien is wedergekeert.

13.

Of niet de Capten Lt Thijs van ofenbrugges
tot dese actie haer versocht, of gecommandeert
heeft, en wat den selven Deer daer voor tot een
recompens gegeven, of beloft heeft, of sij aen
Deer ten minsten geen consent heeft gegeven
om uit te rijden, dan of sij sonder consent uit-
gereden sijn.

Frerick Janssen, alleen door Ernst van Ofenbruggen daertoe versocht
te sijn.
Jan Janssen van Elten tuijgt, dat Marten van Ofenbruggen Deen op
een sondags versocht heeft, otheens met de buijten de poort te willen gaen
't veld geschoten sijnde, heeft gem buijten de poort sijnde vorder versocht
om op een Karre, die sij aldaer bestelt hadde, te willen vaeren nae ter
Leth, ende dat sij hem op die Karre sittende eerst sijn voornemen
heeft geopenbaert.

14.

Wie de persoon is geweest, de welke neffens

Saer deponents dit exploict int vrij stande des brandewijn verloofs hadde?

Frerick Jansen verclaert selfs den brandewijn verloofft te hebben. Alter ignorat.

15.

Wat saerdeponenten van dese saecke meerder is bewust.

Seggendaer van niet meer te weten: Ende also saere depositien aengehoort sijnde hebben sij de selve met solemneten ede bevestigt: In waeren oirkonde is onse stadt secreet segel onder op't spatium deses gedruckt: Gegeven den 16. 23. en 26. Jann. 1660. respective.

Ter ordonnantie vande selve

Jobias van Harn
Secret.

Wordt bij desen vande Magistraets geordonneert Ernst van Oentruggen, om nogs met woorden, ofte wercken door sem selven ofte door ymant anders aen Burgemr Lonijs de voorsz en alle die sijn Eaenguen, so in als buijten desselfs huijs eenige molestie, ofte ondervraeginge van desselfs dogter aente doen, ooch int toecommende sijns vanssijn huijs te abstineren, toes, bij pene dat bij contraventie van dese tegen sem criminelick sal worden geprocedeert. Actum den 30. april. 1659:

Stipulatie van Ernst van Oentruggen, tot dese ordonnantie van Magistraets der stadt Arnhem.

Actum ut supra

Thomas van Harn
Secret.

Wilh. Grootman
Burgm

Ed. Mog. Heeren.

Hadde niet gedacht, dat op mijn bevrijt Vercijs
van non comparitie, sonde gehouden gehadt hebben
iterative citatie, om te verstaen van Haer
Ed. Mog. Dese dese diene (als voorens) mijne
in dispositie bestaende, te comparen, en mijne
saecke te prosequeren, hiertoe niet te vereischen,
dat Comparant het faict in handt soude hebben
te instrueren. Doe vertrouwde dat Haer Ed. Mog
mijn iterative versoeck, van gerechtigheyt, sonde
zijn in mijne partije te doen Advocaet fiscaal
of den Borgem.r de Vooght, in mijne
saecke voor mijnen comparitie van den Rechter, het
sij Edele Hooge of Classis, aende sprooke; by de
welcke ick comparabel bey; soo ick als particulier
in casu Matrimoniali, staende in questie, qualijck
gedefiseert hebbe: Waer over ick talles, sij de
borgen bey sij al de Weereld / tot confusie van
dien mijn Meyster aendoen) satisfactie te geven. Ende
versoeckende de Heer Ed. Mog. soo dese sij
sij als ick gesegt; maer sijt mede dengenigen
Vaeder en Soon, als nijt quaet
willigen ick gesegt. Ende [illegible] de Heer
Ed. Mog dat by mij de minste occasie gegeven
ich, om Haer Ed. Mog. en Haren E. Collegen te
belijdpondren; als de welcke en beneffens de
occasie, het contrarie wel dogelijck sullen
bevinden.

Den Bode en sijn verbaet, sonder enige effect
rapport gedaen van mijne in dispositie. Ende
ende bevrijt sijnde, om verder kennis te geven
als het officij fiscaal, over de feincte van
en Interrogatoire tot mijne laste, begrijpelijck
toegestaen sijnde.

Heer Ed. Mog. verbiedende den zijden segen
des Alderhoogsten, bevolen geselschap met een
voorspoedige en gelucksalige Regeringe.

Ed. Mog.

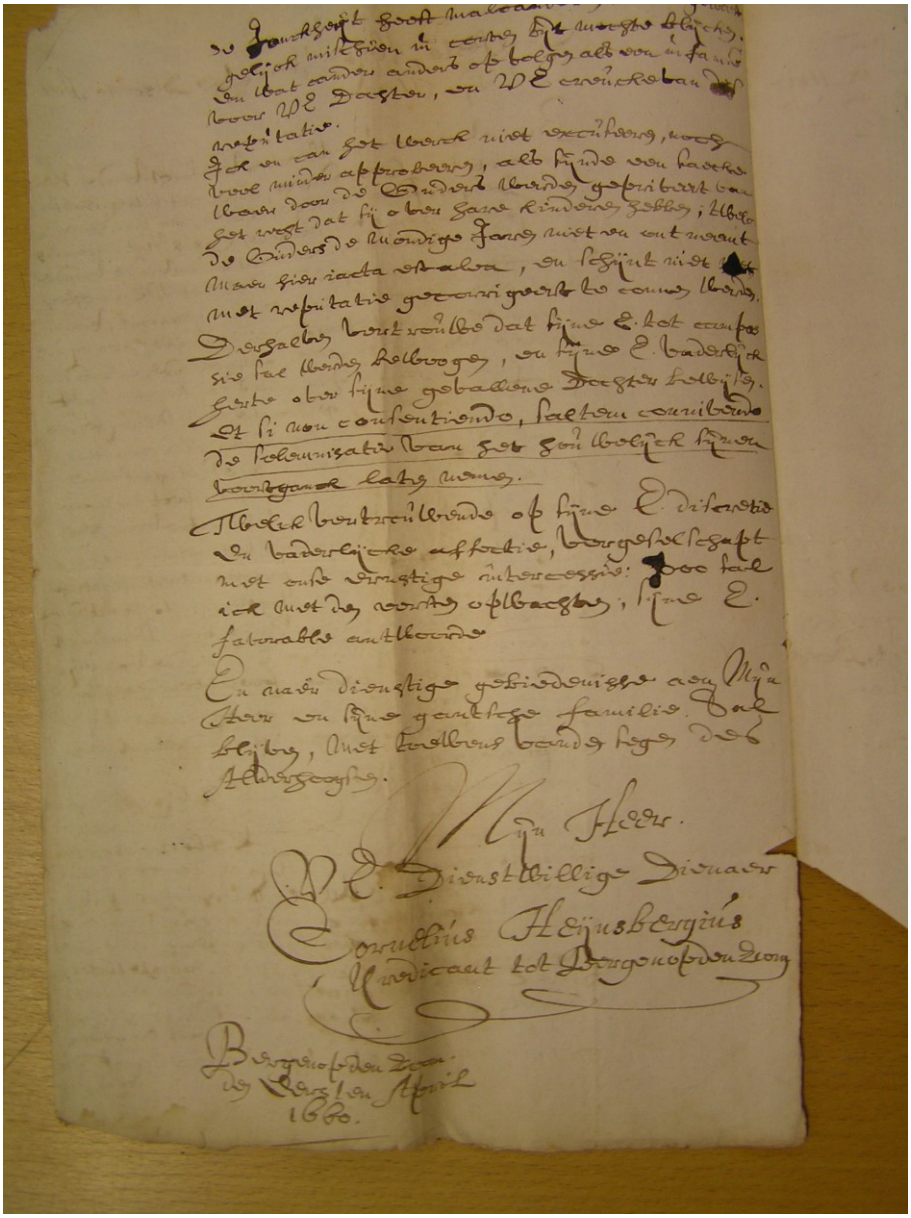
Borgem.r Zoom
den 19 Januarij
1681.

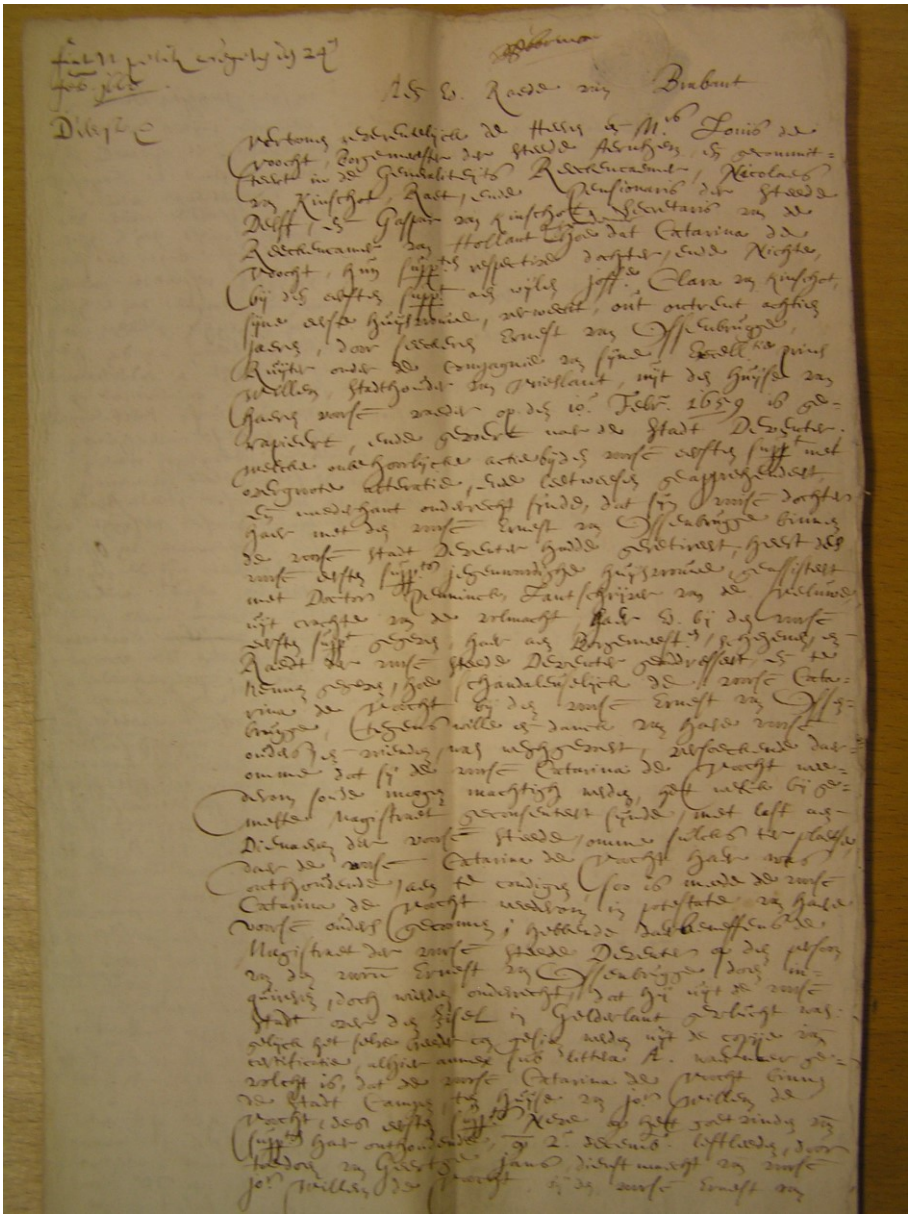
Verdienige Dienaer
C. Heijnsbergius.

Erntfeste, Wijse, Voorsienige, discrete Heer.
Mijn Heer.

Dese ober weinige Weecken verleegt hebbe Kort
heuraet van Oosterwijck, ende zijt Vlaemsche
van Bergen op den Zoom gecommende, om bericht van
advijs te geven, ofte soecken Cedula Matrimonialis
aldaer begeert hadde: En naer ouerbrijdt hande
saecke, is Notoir gebleken, dat zijt VE dochter
aent van seeckere Ossenbrugge genaemt, voor
naementlijck is betrocken; dewelcke zaer bij de
heeren van Oosterwijck aengebracht, ende voor
te stuijten van Antwerpen; zoodt den Kortheuraet
verstaet. Naer ordre gegeven, met diligentie, de
saecke niet alte eenige billijc onderzoecken;
ons dese hande gerecommandeerde Religie binnen
Antwerpen, niet als heeren of hinderen te maecken,
Waer opgelooght hebbe de dilatatie van zijt
Soeticheijt (naer begeerende billijcheijt ondersoecht)
met diligentie gedaen, ende ernstige proclamatien, sonderlinge
beschrijvinge, soo ick dese opgelooght ick zijt interdict
beede EE. Heeren Raedt van Brabant
op de aenstaende beede E. Priesters van selue
steden, ende twee Pastoren tonsen beroende. Waer
in den Kortheuraet zoodt geadjungeert, billijck
advijs, [illegible], zijt maendement in
ampliorima forma.

Hier ober bestaet beede om te adbijsen beyde
bij soo te doen steende, alst beede van seecke
van gelaetheijt gebleken; Ende aengaende
gedaecht, soo dat onse advijs om bericht soo
beede te hebben (Alhoe duijsent soo sake
seecke belangt) ende gemerckende Kerckordening
van Brabant, en dese laest ge emaneert zijt
Approuement bij soo Hoog-Mogh. Maegde Vrouwe
Infante E. dese Provincie toe te hebben: en soo
binnen dese te handelen, om te hebben, sijn selue
in dit Weerdelijck Hoff niet meer te gedencken
zijn, nam quid factum, infectum in dubium.

Attestatie voor

Den Eerbaren ende godsalighen
Arnoldus Sinsos predikant
tot Sas van Gent

Ick ondergeschr. Ridder Heer van Gent
Vander Gracht Burggraef van Brabant
Heer tot Ingelmunster Vlamertinge ende
Den Broeck Heer van Vlaendergem
Hondsbeke gebruyckt tot Sas van Gent
ende Voorst predikant Sinsos
die mij gedient heeft Sas of mongy
met de Schepen van Sas ende
commissie Goinde daer af Sabbe
geblevert ende sonder mijne Sinst
Vroedde Sas niet geblevert
Actum den 29 Septemb. 660
bij mij Johan van der Stocke

Eerweerdige goede Vrint

Also wij niet getwijffelt hadden off U.L. sonde sich ex onse voorgaende ordre altijt hebben laeten vinden om verhoort te worden ex dit gene bij ons U.L. is voorgedragen, soo bevinden wij ter contrarien dat de selve, den Fiscl lanck overstreecken synde, daer van is blijvende in gebreecke, Ordonneren U.L. derhalven ander maal binnen acht dagen naer verlesinge dese sich altijt precise in persoon te sisteren, ex voorts dat bij natalicque uyt vandien de saecke sal worden overgegeven in handen vant Officie fiscael, ider mede.

Eerweerdige goede vrunt sijt Gode bevolen
Tvaerdinge dese 12 September 1660.

U.L. goede vrinden

Deursten

Ter ord.

Copie

O Sigillum

Op ginder den 25 July 1665 jaers ten O-Hesten
huys bij ons volgens de resolutie des Heere: Stat:
des vanden Lande van Utrecht Lude Ridderen op
Loon van date den 21 July inde Cure van
Batenburg inden Edelachten Vierschaer stadt
ingeseghelt & beseghelt Mons: Ernst van
Oldenzeel & Hr Frouw Catharina de Voorst
& alsoo de ordre vande Hooge Overicheyt voor=
dert dat aen alle getroude personen sal geschey
wesende attestatie in forma so hebben wij aen
verfolgens dese order de bande gemaeckt per=
soonen dadinnede van wegen voorsien, verstaen:
de voorders dat alle die gene die dit getuige=
nisse sal worden verstaen, het selve willen ge=
loven gehoort & sulcx volgens de selve Mons:
Ernst van Oldenzeel & Hr Catharina de
Voorst te horen voor Schout Schepen, & als
sodanige alle voorder hulpe & gewijs van nöden
te bethoonen, advis gepasseert den dagh & datae
als boven, onderteeckent & gesegelt mijt name
des E: Edelen Rechts van Batenburg, & waer
onderteeckent; Arnoldt Hinsen, Secks Batenburg

Accordeert met sijn originele, dat ick
de collationneert wederom, bij mij ov=
dergeb Notaris publ, binnen Utrecht
op Loon gesegelt.

De Roick Notaris.

Wij Burgemr. Schepenen, ende Raedt der Stadt Arnhem
doen kondt ende certificeren hiermede openbaer dat voor ons
int Schependom gekommen is onsen mede collega Dr. Louijs
de Vooght ende aldaer geconstitueert ende magtich gemaeckt
constituert, ende maeckt magtich mitsdien mr. Jasper
Kinschot Advocaet van den Edelen Hove van Hollandt, om
uyt sijns Comparanten naem vanden Ed: Raede van Brabant
te versoecken mandament van arrest op sijn dochter Catharina
de Vooght sijnde door Erenst van Oenbrugge ontvoert en daer tot
bergenopsoom, ofte elders in Brabant opgehouden, tenijnde deselve
inde respective steden ende plaetsen onder haere jvdicature gelegen
mogte in apprehensie, en verseeckering genomen worden, voorts
omdeselve te laeten brengen ter plaetse daer sij Constituant sal
ordonneren. Ook indien deselve uyt het district van Brabant
daer mogte getransporteert zijn, daernae mandament van arrest
als boven, te impetreren vande overigheyt dier plaetse, daer sij
sal aentreffen ende te vinden sijn. Daerneven generalijck
alles te doen, en te interveren, 't geen oirgsinte gestipuleert kan tot
recuperatie van sijn dochter voors., en Constituant present sijnde
soude konnen, ofte mogen doen: cum potestate substituendi: ge-
lovende all het gene by sijn geconstitueerden, ofte dessels ge-
substitueerden daerin sal worden gedaen, van volkommene

waerde, ende dese selve daer in schadeloos te stellen souden, onder-
verbant als nae regsten: in waeren oirkonde is onser Stadts
secreet Segel onder dit spatium dese gedruckt: gegeven den
10 Maij 1660.

Ter ordonnantie van dese selve

Elias van Harn
Secret:

Wm trek-schuit Croonsm

Voore mijn Insteeck aut dy klage hebn t'unsch hijsse ge-
hoorst, en mult VEd: te sprekk: dat te bezaat slaag onse
de saecke VEd: bekennst, t gaet nu niet geschiedt sijnde: Ver-
hoope dat dese middt niet sal stille staen maer tot
nottelesth volenbrogt, want de saecke al dese afgedaen
sijnde, als het trouwen sal willig geschieden, ende dan sullen wij
hier voore t' stoff te weeken, voore ons sacke ick als Rigt
schoe Landschap hadde ingedenck om mijn Insteeck te mogen
doe daerdoor, die mij acht stoffe hebbes gesubrijgeert, En
dat op dy Ongenaedich Rijdst dat hij Ernst sijn adverat
dese tegens ons ingedient, soo dat wij genoot sadet sij voor
dees, En dese mijne preeditse te volge volgen. Indien dy Raet
Fiscael door Brandes Attestatie middt dese hier in
mult sijn confirmeert sal doch; dy straffe dese maltwillige
predicants, die in dit gemeene gift van t' land te gelijk
mist dan al te veel klemisse van kaddig andere tot ons
schemps. Endelijk om dat se gedaen hebbes t' sijns dit mandt
dudat penaet, by dy Ed: Hoge Vlaet, te aengenomen kaddig.
Slatende mij dan op onse wakede, sal altoos voortsoone mett
dy dienstich gemoedt trachten, VEd: dienst te doen
en in alles contentement te geven, soo van Ostenden gedde
als anders. Dus sijndigh de sal Ende naet mijne dienstige
gebiedenisse aen VEd: en alle de vrienden.

Sijn Hoge Mo: Ed:

VEd: onder aen dienst schuldige Knecht, en Dienaet.

Lowijs De Goode.

Sy Licht in de ceaen soo Ostenden,
van dy soon die gedoopt sonder sijn
mult de name bitten Nicolaes naet
Onsen Vader Kinsehot Zal:
Mult hadst soo als van Landaet ofst
hier t' huijs gedenck. Dit 20/30 octob: 1660.
Simon Arenhorst.

Recepta den 25.en Octob:
1660.

Edele Mogende Heeren.

Op gisten den 17 Octobris 1660 ; is U-Ed. Mo. missive, gedateert den 11. dito, met de bijgaande missiven begaandigt ; de welcke van mij naarder overlegginge hijnde, gisteren geschreven, met Gerstmorgen afgaet, van de Heer Burgemr. de Wael, op maandach hijde de Heeren Kinschoth. deselve te beantwoorden, als de selve instructie, van alle de Syndicaten, tot Amsterdam, als ook door mij, uijt den name van de jonge Lieden, met andere aenmerckingen Vrinden, over schrijven is gesteyndt, sal de besoorg naer gelegentheyt dese betreffende met haestigheyt, de acquisitoren doen alles te bevorderen, niettegenstaende alle motiven daer door sijne E, voorgestelt contentement souden moeten. omnibus tentatis, gisteren de Visitatores der Classis, als het bestaet van Amsterdam, gecontinueert gebleven, van Oosterwijck, genoodsaeckt geweest, met den E. Classis van Zuyden na Burgerdijck toe, voor te dragen : welcke alle gesamentlijck gisteren, volgens de instructie van mijne Heeren Principalen aende Heer Burgemr. sijn E antwoorde daer op : dat over de saecke in questie, geadviseert, of hiebel negotiatie, of anderst, en wiert mij voor mijn participatie niet ; en dergelijck niet gevordert dat sijne E, mij voor de Ed. Raden te stevenen - alsdan ick mij, dies niet tegenstaende (volgens Uwe Ed. Mo. schrijven) gisteren gestiteert, soo haest doen indispositie belet dat sijnde ; als gequelt met een gedurige coortse, en daer benevens, met een sware accident aen mijn been ; tusschen soo langh gaet gedrongen, en dient buyten presentie en ik om swaerden ongeval daer aen te erijgen, niet toelatende, een oberbatenge reijs, in dit tijt voor den deur staet, aen te nemen. Wesende dese saecke, dat Uwe Ed. Mo. naer haer gelieven, de discretie, mijne non comparitie, soo sullen, sieden, oordelen : en soo daer eenige poincten, en intervolgatoiren, mij begeerende moegten worden

sal het saer Ed. Mog. gelieven, mijn begrijp
lijcker, de selve te houden; met bede
dat sij in der tijt den verstrecken sal aen Boonder
tabel behuijsen dat saer Ed. Mog. geschieds
den meest tijde, sullen verwijgeren.
En daer ons mij bestaende. Wil saer Ed
Mog de protectie der Advergaenden behou
den saer Ed. Mog. Regeringe voorspoe
dich gelieve te segenen. Bleijvende

Ed. Mog.

Onderdanigen Dienaer.

C. Heijnsbergius

Dordrecht den 20 om.
den 17. Octobris.
1660.

28.

29.

30

31.

32

33.

39.

Consideratis et deliberatis per Arnoldum Fabritium, Judicium tot Osnabrugge, bi dem [illegible] Octob. 1660 van de Hoge Raede Wolffes und Gueldes;

Ad artt. 1. Antwerde et dat 1. Artic. my de instruction, et de melcker dey wyse Fabritius gedaen, ist, te weten, dat alder geconfessert wert, dat Catarina de Vroedt, nader ordel und Recht Geist binnen it dages ouerlent my Gade [illegible] Stenghen te sulle bekennen; et dat hr Fabritius Gade alle Kloeckmodt my Stenghen afgeschaft, de melcker dem Gheist maeckte, dat de wyse Catarina alder ander Gaddes, die in Geist Gemeente nicht wilde erkennen, wiewoone de Gedinge alder nicht soude gaen; Item dat et wyse Fabritius met de instructie dey Eyst my Osnabrugge, et de wyse Catarina nicht Geest wilde vant gaen, waer et alder de wyse ander Gedachte in Geist wyse Gemeente Gedinge gedenckstaelt, my alle Gedulde bewaert de wyse instructie nicht Gedinge wilde Gaen des Raeds Geist Gades my Magistraet my Osnabrugge wyse Gade articuli schadeni. Ad Geist Recht Geloof Geist welcke alles my Acte Gedinge ist.

Ad antwerde et dat 5. Artic. dat et wyse Fabritius inhalt dey Interrogatorij, alsoo hr de Resolutie my Kloeckmodt, de welcke et wyse Fabritius wegen Geest Gelyck wiens, dat et de Stadt de Vroedt et is. Item ibm tot Stenghen Gade Gedinge, nicht alleen Geist 46. artic my Geist Recht Resolut wert gallegeert, et tot Interpretatie my wyse instructie nicht Gehalt, maer wilde hr de selbe Resolutie et wyse Stadt de Vroedt binnen dit dages affgewendet Gedinge wedenck, wahrom hr in Geist wyse Gemeente nicht wilde erkennen, offte dat hr Fabritius my dit de jongste Gedinge Gades volgen Geist recht, Gade my Gott, natuyrlyck Schrifftwyse, et Geist gekennuelt (wiste) et Geist Gedinge; wiewoone dat et wyse Fabritius, offt hr Gade dieses dit my wyse instructie Geist Recht Geloof, offte hr Gade instructie Gades Gade hr Kloeckmodt, Klenschiff Geist selbe dey et wyse Resolutie allegeert; wiewoone wilde Gades dey

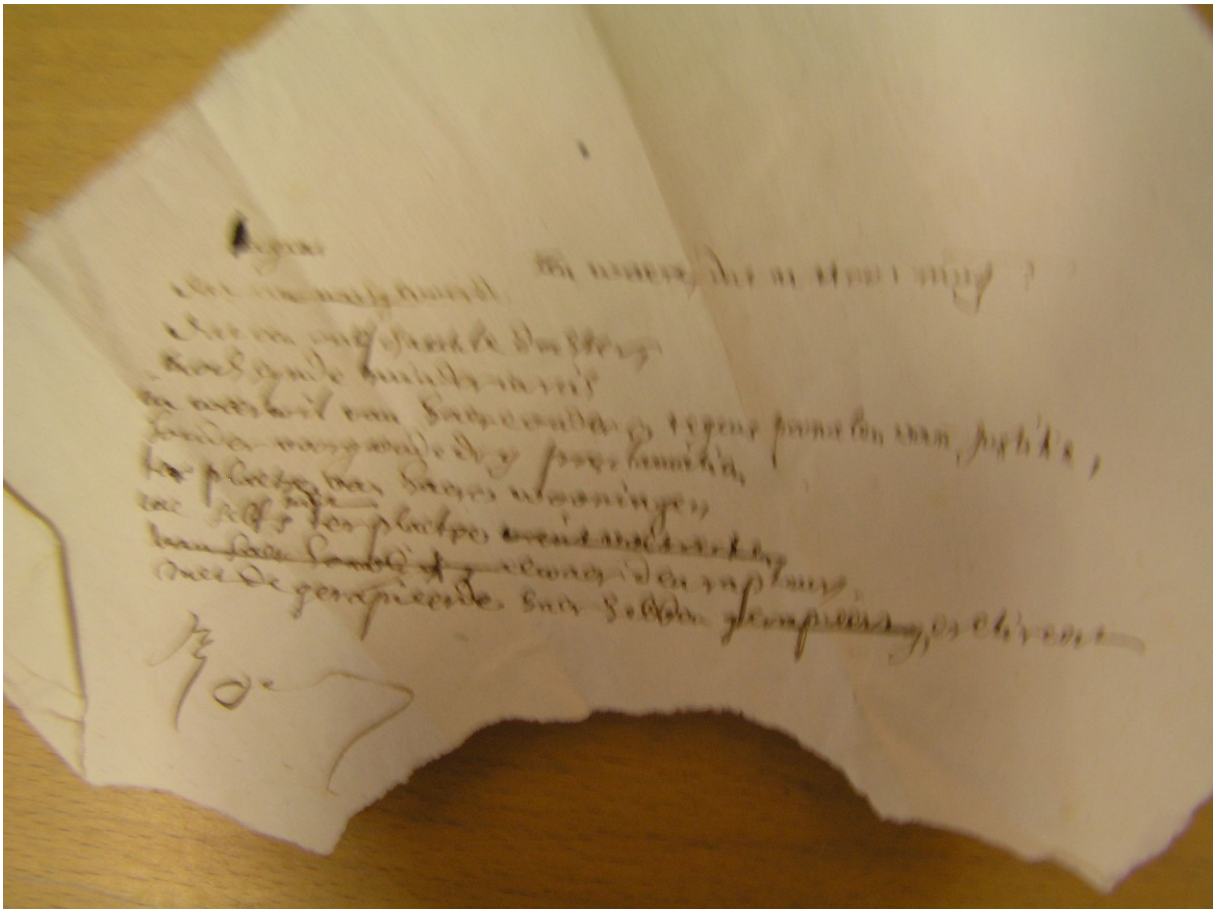
offte

appendicie vy Waterlyt, dat het merke Legt Reglement
Schinckx opsendinge nicht soude mogen gepubliceert,
gevallen so ingevalle misschadelijck, maer soude het
gevaer mogen, dat de merke Fabritiën dat vy
meijnde het merke Legt Reglement, vberst ons
ordonnantie Legt Reglement.

De responsive op het 6e artic der merke
interrogatorie bevint clarlijck, dat de merke
Fabritiën tegen het merke 11de artic vy het
Legt Reglement gecontraveert hadt.

De responsive op het 9e artic niet in de.
Schutsinghe gegeven, oft de merke Fabritiën tyde
de visitatien vy het Classis vy Bergen op de
Zoom angestaende vondy op het Colloquium
intidictie gemaeckt tegen de mitsgaders vy het
merke Fiscaelen, en dat de selve visitatien ge-
maeckt dat vy wyst te doen is, gen merke Classis
niet hadde mogen protesteren, dat si niet
particulier met den merke saecken niet moeten
te doen hebben, oft sy niemant dat vy kennisse
soude gaen nemen, oft sy niemant dat vy kennisse
de wider ordonnantie vy het merke Fiscaelen
hadde genomen, en dat het merke Fiscaelen
de Legt kennisse vy andere saecken der merke
saecken behoorden.

Dat inhoude vy het 16 en 21 artic der merke
Responsive mede clarlijck dat het onnoodig-
tich ontbreeck vy de Predicant Fiscaes, alsoo
alders sijn dienstbevelinge niet, dat sy niet
vy het Classis vy Bergen is present schuldt
maer selfs dat sy de questie is tyde
eldert gaen opgemaeckt.

Re dr 10 feb:

Mijn Heer

V.E. schrijven van date dr 25 January 1660 is ons dese dr 13 February wel geleert dr, doch dese dr 15 dito ons eerst behandigt. Voor geleverde, dese selve wel rijpelijck overwogen, is dese resolutie ingestelt geweest, geweest en dienvolgens dese resolutie met eenparige stemmen genomen.

Extract uyt de resolutien des Edelen Raedts van Ossendrecht & Woensdrecht.

Raedts van Ossendrecht & Woensdrecht.

Den Raedt gecomen synde, synn Ossendrecht dr 15 Februarij 1660. sijn geseten Jr Cornelis Wiltant Jan Matthijssen, Jan Hendricx, Adriaen Fransen Ossen, Willem Claessen Edelen burgh. diaconus.

Voor advertentie van dese Vaders.

Is gelesen seeckere Missive van date dr 25 January 1660. van E. Agtbaren Heeren gesonden bij de Heer Commis de Voocht, behelsende sijn missive; waerbij de andere tromel van E. Agtbaren met Ernst bij Ossenbrugge gesonden dr 16 January 1660. beschreven, dese Edelen Agtbaren Heeren verstaen dat de Edele Heeren Staten Generael van de Vereenichde Nederlanden dat bij 't slaen van de Tromel niemant en sal mogen gedwongen worden tot eenige Militaire Exercitien, maer dat sij in gedienstigheijt mogen worden gehouden. Dese E. Agtbaren hebben dese saecke in deliberatie genomen, ende dienvolgens goetgevonden, dat de Heer de Voocht sal mogen voortgaen met sijne beschrijvinge, dese op sijn Edelen Agtbaren Heeren te senden, ten eijnde dese E. Agtbaren daerop haer gevoelen mogen geven, ende dat sij de Heer de Voocht daerop sullen mogen dienen van advijs, hoe hij sich in dese saecke sal hebben te dragen. Dese E. Agtbaren hebben goetgevonden, dat de Heer de Voocht sal mogen voortgaen met sijne beschrijvinge, dese op sijn Edelen Agtbaren Heeren te senden, ten eijnde dese E. Agtbaren daerop haer gevoelen mogen geven, ende dat sij de Heer de Voocht daerop sullen mogen dienen van advijs, hoe hij sich in dese saecke sal hebben te dragen.

Dit artic: spreeckt sig met de Missive

Dese E. Agtbaren hebben goetgevonden, dat de Heer de Voocht sal mogen voortgaen met sijne beschrijvinge, dese op sijn Edelen Agtbaren Heeren te senden, ten eijnde dese E. Agtbaren daerop haer gevoelen mogen geven, ende dat sij de Heer de Voocht daerop sullen mogen dienen van advijs, hoe hij sich in dese saecke sal hebben te dragen.

Op huyden den 29ten Octobris 1660 is dit Extract uyt de Resolutien gepredicant Hyson overgeleverd den der Heeren Magistraten Steden, met Recommandatien gelyck andere gesien te hebben.

Extract uyt het Resolutie Boeck des E. Classis van Zeelandt in Bergen op den Zoom gehouden binnen Tholen den 6en Julij 1660.

Is in dese Classi voorgestelt of men eenige Persoone, op de Inspraecke bij de Stadt Tholen Sijn Borgher, de Solemnisatie der Sonnavonde sonder mogen bidden gestruijt, sonder eenige redenen te willen Sijn,

Waer op eenpaerlick is Gedisponeert, dat die dese voorleden saecke in Andertrouwt sal mogen stacken, volgens het 46ste Artijcul der Dordtsche Discipline tronwen, off Attestatien uyt den Boeck te Cronwen,

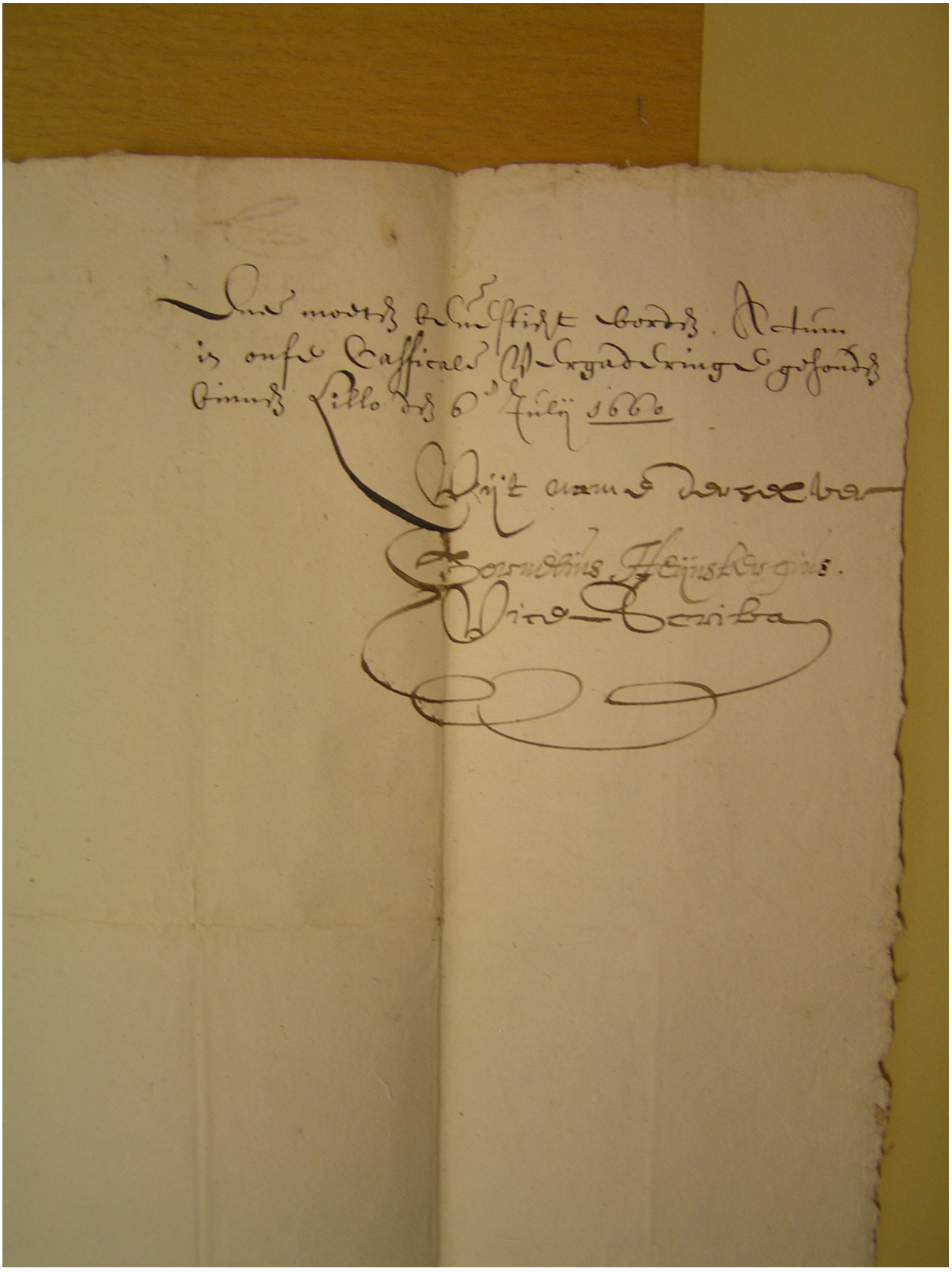
Dijpotheci. Soo de Visitatores des E. Classis Versoecht dat sij soodanige Casus matrimoniales, in de Kercken bij Oudtecht, Woensdrecht, Stoutenbergh, Tholen, Oosterhout, Ernst van Oisenbrugge, en Juffr. Catharina de Brouchoff ondertrouwt binnen Oudenbosch (Coninxbay Antwerpen) den 16den January 1660.

Waer bij de E. Classis volcomen informatie
genomen heeft en bevonden dat de Vader beide
Ouderlingen Diaken, de Voorstanders gebode
sonder eenige weygeringe redelijck Comen te
komen te stuiten (?) te gelijck. ongehoort gelaten
met Eygenstandige bij door. beroerlijcke
Oneenigheyt, bekent met Cranckheyt redelijck.
Notitie is gemaeckt om de communicatie des gemoe
"lijcke. toe te staen, of dat sijn E. redelijck toe.
Contrarie sonder Scheidinge te gelaet,

Waer also sijn E. billijcken beste redelijck toe.
Contrarie te gelaet,

Soo ist dat de E. Classis, de Classis best
kunnen beraden, is vinde dat in
dese saecken beyde Ouderlijcke Gebueren
kennis voorgekomen wordt. Gelijck bekent
is sullen te stuiten tegen het Eerste Reglement
Politicke ende tegen de Vader, is voorgedaen
"ne Ouderlingen, bij de Kercken van
Asperdrecht Zuydwaert,

Resolveert de Gedeputeerde dat de voornoemde
Ouderlingen Diaconen bij alle Kercken
naer Staet van dese onse resolutie is
dies Ordre staet des gemeenlijcke mogen

23 Januarij 1660

[illegible]

10 Feb. 1661

[illegible]

16 Feb. 1661

[illegible]

Acta Concordat

Is inhoud van seker gheweerd requeste des Kerckraets
van Sachtevliet, ghepresenteert door de Gedeputeerden
van der Stock, houdende de Ordre van de Ed:
Mo: Raet van Brabant, [illegible] als hem
Kerckraet: om sich te reguleren binnen der stadt,
ende dagh nader insinuatie van dese, ons als de
Commissarissen van de Ed: Mo: Raet van Brabant
bericht te doen, of t'gene hem bij dese ghedaen
voorgehouden: dient dese Kerckraet: voorsz:
om advis aen de Ed: Mo: Raet van Brabant bij
Kerckraet te Bergen, dat dese saecke niet zijnde
een particuliere saecke, maer de saecke van
de Cl. Classis van de Dijlant van Coelhem
Bergen op Zoom, gelijck blijckt uyt de
attestatie van de Communicatie van Gemeente
van de persoone in requeste gementionneert
ende dat sij volgens ordre gedaen niet en
hare proper wijse eene ordine Classis, voorts
op geen, maer sonder den Kerckraet: tijt moeten
voorts toegestaen om volgens bevoorlijcht
ordre sonderinge insinuatie van de Ed: Mo:
Raet van Brabant te communiceren aen de
selve Classis, als sijne principaelste end wesende
de selve tot kennis, naer luyt de Liberatie
gelooft te gaen: Welcke Classis dan niet
sonder nadeel te Bergen, door [illegible]
uyt haer Gradueringe, de Kerckelijcke
voorsake gelijck uyt haer procedueren end
de ongegronde pleginge van partije, soo gade
dese blijckt is voorgehouden: maer alsoo enige
particulieren end onwaerachtige beschuldigingen tot

Laste van den Stadt: indien de requeste stadt
begeert, en bevonden dat iemand dese stadt
bewijst, diene Ed: mo: raad van de requeste
te introduceren als gronde Inwoonders om
gedane ordre van Ed: mo: raad van
Brabant te importeren: soo ist dat Stadt:
sonder voor sich in importante verhinderinge
verlet, niet sal na Laste gaet Stadigestuck
te komen, om de ordre van Ed: mo: raad te
obtempereren, ende Satisfactie te doen als
de Ed: mo: raad, ende eerder Satisfactie
te Entfange van Stadt: protesteren
mitsdien van Costen noch den Stadt:
aengaende, offte als te doen, bij de Leden provin-
tie, van de voorgeschreve requeste, sijne
de stede bevinde dat de verscheyde in de requeste
voorgekomen, niet alle bij Ordre ende Last
van de E: Staeten van Cleef in Berge
op Zoom sijn gestroomt, Neemt voor recht
gegeven op de 22. augusto 1660 alsoo niet
reflexie van stadt voorgeslagen van de Ed:
raden, de insinuatie des Saterdaegs Sabents
de Last bij de Stadt: is aengenomen;
Alsoock oock de Ed: raden: sal gelieven in stadt
Stadt: alsdan te Confederatie te komen, soo
de stede de Jan 2 a 3. Taten biede,
als de Ordre van de stede Ed: mo: raden
medebrengt.

Ernolds Sinsz
Stadt: van Halle
van wegen stadt

Extract van Resolutie genomen bij de Ed:
Gedeputeerde ter visitatoris der E: Classis
van Bergen op den Zoom ter plaetse in het
visiteren der kercken gehouden ter Woens-
drecht.

De kercken Raedt heeft voor gedragen sekere swarichz
raedsidee ende casum matrimonialem onder de gedane
ondersteun van Ernst van Oostenrijck ter Ju[ffr]: Gothardina
de Goorcht: waerop gedurigh is ende interdict vande Ed:
groten Raedt van Brabant om noch proclamatie te doen
te gunde off attestatie om elders te mogen trouwen. hier
onder heeft den kercken Raedt versocht ons advijs om haer
te dienen tot narichtinge. de visitatores hierop gedelibe-
reert hebbende, oordeelen dat den kercken Raedt sonder him-
dere de ondersteunde persoonen sonder mogen laten tercomen
Attestatie van wettige ondersteun te dien eynde gedurigh te
sondaechs proclamatie: dat oock de baedts tot noch toe
gene frequente reedenen heeft gegeven om de gedane onder-
steun te annulleren: soo sal de kercke bij de visita-
toren worden geassisteert inde nachstaende Classis
ordinaris, om alsdan absolute te ordeelen te ontfangen om
tot de solemnisatie van het huwelijc te treeden.

Adrianus Kelbaeus.
Classis p:t: praeses.

Daniel Wessel.
p:t: Assessor.

Cr: Heijnsbergius.
p:t: Scriba.

N.B.

num. 3.

De Classis van Eylande van Walch & Borgsen op Zoom hebb.
overgenomy de Oddenata van Walcheren de Predicanty van
Ter Veere en dat oock eertijts van Ed: Mo: Raedt van Brabant
over het huijsen Matrimoniael van Graef van Oostervant &
Catarina de Moersch, & met goet tot Bronning want sulcke
versoecken toecommitteert was S. Mr: Jacob Fagel, Raedt
Pensionaris van Walcheren, die de Gecommitteerden hebben
daer van alles sal informeren, & voorts in het naerder
der Classis voorts sijn devoiren doen tot realisatie van versoecken
Dit is gedaen in de Camer van Eylande van Walch & Borgh op Zoom
Vergaderinge binnen Middelburgh den 1. July 1664. Sijn noch
door Classis ondertekent, & was onderm. Samuel Sophie
p.t. Classis praeses, Petrus Dirks, pro tempore Classis scriba

Collata concordat

Abr: Graph.

Fl. Fagel.

num. 4

Copie van het Request, ten overstaen
aen Heeren Heemsbergen en Assessoren Classis
die dese versoecken tot Calais te brengen hebben
Item d. Pensen Heer Hamelsveld heeft
beroepen

23. Decemb. 1660 zeergeleerden
mer Heer raedt van Heemskerk
Heer en Heer Advocaet Fagel
daerby waren.

E: E: Vro: Vroedschap der Stadt van Brabant /

De Brabantse Kerckenraden ende Classen van Zeelandt van Vlaenderen
Classen gehouden opde respective Kercken van Hare Ed: Mo: Gon tot afschrift
ende dese Kercken ofte Consistoriael alle maenden ende ijsterste debvoiren
aenwenden ende voorts tot dese respective maeten, soude E: Vroedschap
van Zeelandt te meer gehouden en Classen, ende Gemeente ofte de Gerechtigde
sulke te meer doelmatig, Gode verheerlijckt dese soo classicalle Gemeente
te meer: Bequaem ende Bequaem Kercken, Godtsalige Predicanten ende
ijeghelijck nijdt naeme van de Kercken van Bergh opt Zoom, de tweemael
van Sabbaet nae Brabantsche Kercken, door den Respective Predicanten en
Scribam ende afgesonderde Gedeputeerden van alle de Predicanten van soo wel
Kercken, de dadelijck te dit effect wederom verandert ijder de naeme
van Kercken van Bergh op Zoom door den Classis gepredicant tot Bergh
in ordinaria Classi gehouden binnen Tholen den 4 Jan: 1661: waer alle
desse Propositie resolutie unanimiter goedt gevonden Godtsalige Kercken
dandelijck niet en Gode Godtsalige Vroedschap en Classen de Vroedschap
tot Bergh opt Zoom: soo Godt verwaerdige Brabantsche Kercken
der nabijgelegenheijde, met willy stille staen in desse saecke, en sijn daerbij
Extraordinaris afgesonderde en desijt Kercken Bergh op Zoom Bergh
opt Zoom in Jan: 1661: Godt geresolveert alsoo sij door E: Vro: tot nooit toe
niet en Gode connij gedaen op Hare E: Vro: Kercken sijnde dese handen
der Gantsche Classis door het wegsijen van de Classen in Brabant te meer
Godt, met dese Godt te meer onse ijsterste debvoiren in desse saecke gedaen
Godtsalige Kercken voorde Brabantsche Kercken gedient in dit
stuck wanneer niet te meer dan de ademtocht sijnde oft Kercken van
ademtochtsgevoelentheijt en Hare E: Vro: Kercken, Godtsalige
Heeren van Kercken met Godt en Godtsalige te meer dese onse antwoorden
door het afstaen van onse meinsaligde Extraordinaris Predicanten niet
Classicalle en een wedt ongeschaft ende Bergh op Zoom
Hare E: Vro:

Ondertusschen dese dat hieruit niemant voorde Brabantsche Kercken
enige schade van ongeschaftheijt meijne wedt te gedenken, ende verwijnt
dat sij altijt sijn Kercken Godtsalige voorde Kercken van Hare E: Vro: met
een Godtsalige gesondheijt te Godtsaligheijt, tot welcke eijnde dat onde
Extraordinaire Bergh op Zoom sijn Godtsalige Predicanten
Godtsalige voorde Kercken, indien dit gedaen is langer tijdt wierden
gehouden voorde Godtsalige Kercken, Hare E: Vro: verschijnen van Hare E:
Vro: te wesen ende Godtsalige Commissarissen tegens opde voorgestelde
stuijpunten op Predicanten voorgaende E: Vro: tijden voorde
Brabantsche Kercken

Wassende Hare E: Vro: de Zegt en Vrede voorde Godtsaligheijt van
Hare Hasewint Regeringe, Godtsalige Heeren, Hare E:
Vro: Heeren de Heeren van Raet: voorgaende Godtsalige dienaren
de Predicanten voorde Godtsalige Kercken, ende tijdt voorde
Godtsaligheijt, Godtsalige Kercken, ende tijdt voorde
et cetera

Stephanus Dag Godtsalige

Collata Concordat

Ab: Gaesbeek

Fl. Fagel

nnn. 6.

Verclaringe van eerbaer weegens de predicanten
ende clercq van Tolen en Bergen op Zoom
dienende D. Illust. Raede van Brabant, gedient

Den Eerstgen van D. Heusdenius predicant van
Tolen tot sine alimentatie, ende dat weegens de
competentie van dien Raede tot — 50 — 0 —

D. Fabricius predicant van Bergen
op Zoom competentie — 66 — 0 —

D. Hadrianus predicant aldaer tot de
somme van — 40 — 0 —

De somma bij D. Crocker ende D. Fiscus
als Raede van Brabant hier gedient
de cierat overgecommitteerdt — 529 — 1 —

Somma thoonp. dese — 693 — 1 —

Collatum coram notario

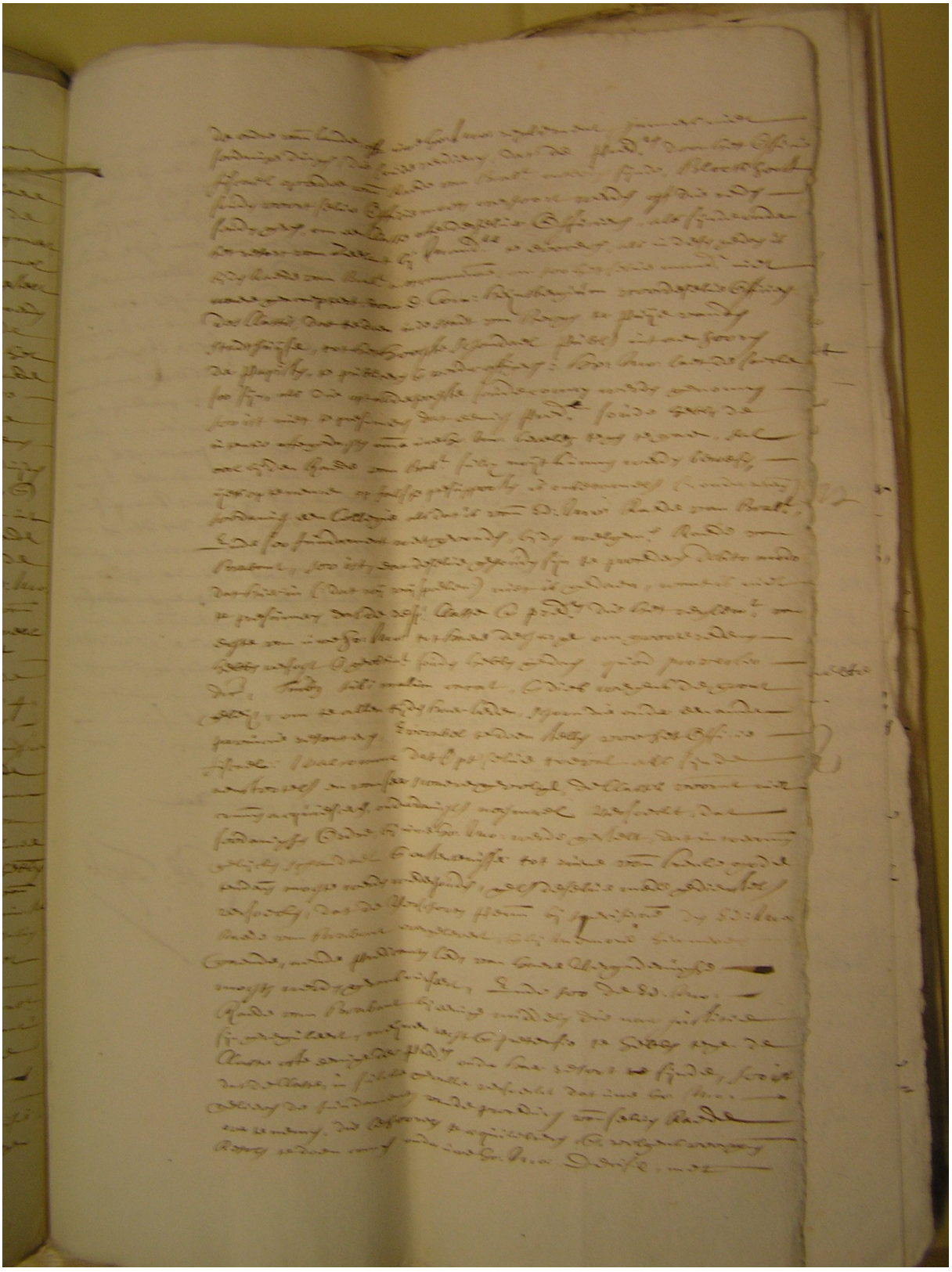
Abr. Graph.

H. Fagel.

Aende Hr: G Nw: Berg, de Ridd
ghet — Jonael de Wijs Mennisse Vade
= landy

Aa: G Nw: Berg

Nwe Hr: Nw: de Gecommit wegens Guist dy naem van Classe
van Zelande van Tholen, G Berg op zoom de date dy 21: Feb: 1661
zyn: G Motivy, Refereerde dolcantie ontde Hande G ongefoorde
proceduye by dy Ed: Nw: Ade van Brab: onderwinny wegens seeke
ingestroke by den E. Classe vergenoemt geday, ouer de Predicatie wedde
Wassil van een Huwes van Dust van Oosenbrugge G Catarina
de Moorth, G dat niet zyn eenige particuliere Lidy van Zeede
Vergaderinge alleen, maer zyn de Hele Classe vergenoemt
in dit verzoek dat nadien Hr: Nw: Sindy gelieden aff te Berg de
Jonael daervan vermeldt zy gelegen, G besorgt dat dy wolgem: Raed van Brab: int toecomy Jaer dese nogtig ondersoek, G Resolue
op het voorsz dy van Baes Bedy restrictie van wassel door
verscheyde predicanten gedaen, G dat nw Hr: Nw: Jaersdach
Hebbe alle dry opgedragen, de Deputatie van gemelde Classe
soo wel dat nw Hr: Nw: volgens de apostille op dzelfde versoeck
Hebbe gelieden te doen merken, dat de selue soude gestelt worden in de
Handy van de Heer van Brederode, G andere Heere Gedep:
tede Jaerlix vande Inkomste van 's Hertogenbusch, om te visiteren
examineren, de Gedep: van de Classis van Zeeuwe G
Berg op zoom te doen, sal in te nemen het Bedrijf van Commissie
ingedy Raedt van Brab: om van alles rapport te doen, G want
ondertusschen de Gedep: der Classis, naer alle ordinge pregingen
niet Hebben connen bekomen de effecten van soodanige gedane
Ordre van Hr: Nw, soo omt affwesig van Ed: Hr: van Brederode
als om de oorsake van andere, by welcke te gemoete niet gekomen
Hebben ongesonde ongelt, de Classe door soodanige proceduye
aengedaen, soo ist, dat oirsaek de sake by accommodatie te
overtomen ondertusschen van beyde partije, met Beyde Vergaderinge
van Raede van Brab: in Hare volle Vergaderinge sijnde
Gehouden, de Classis worden daerop niet Hadde Gehoort, off sijnde
by dy Raede van Brab: als doen ouerwogen sijn eedy exact wassel
van predy in Nwe Vergaderinge, de oirsaeke Gedeputeerde G
Instructie gegeven, G hier wesende, is Buys tot Expeditie gecomen G
present van Baa bey, doorstoom G Bongaey: Maer is oirsaek
soo, dat de gem: Classis nae langh ossendy te wesse door dy Hr:
Nw: zade van Brab: Rust ontvangt, dese sake niet te lijen
gelieden verder gestelde restitutie, maer te ontvangen by middel
Resolue van date dy 17: Julij te stane daer in dese sake wel
soodanige nadt gendy, met gestadige alle recommendatie
prejudy, als nodigh: zade Brady voorgestelt, alles Sonder

Ao 27 Julij 1664

De Staten Schrader der
Vereenichde Nederlanden.

Edele, Erentfeste, Hoochgeleerde, Wijse,
Voor sichtige, liefve getrouwe, Mijn schrijven
v L. mits desen toe de gisteravonts gedaen Ho v
maer Frantie van Clar hier vanden Eijlande
van Ameloy, sulx 2/3dergelt opden Boom, met
verfoeck sulx begeerde, dat deselve Ons daervop
willen latten toecomen, ons bericht, waer
toe Ons verlatende, bevelen ü L. in Godes
Bescherminge. Actum Hage den 25 Julij
1664.

Van ordonnantie van Hoochgemelte
Heeren Staten Schrader.

Ed. Raadt van Brabant

Catarina de Hoochst hüstrij de Provincie van Geldelant
Ende Drielandt residerende geweest, en sigh binnen de
Dorpe van Asperdonghe, onder het quartier van Berghe
gelegen gehouden, Hebbe Hij als Predicant
en Kerckenraedt van Asperdonghe op ten 9. januarij last=
leden versocht in ondertrouw opgenomen te worden,
en alsoo Hij aldaer in ondertrouw gedenoomt wierde, Hebbe
de Heeren nicht langer connen still setten, maer sijn
geliefte Halven gedesireert geworden, soo veel doenlijck
soude sijn, (oorsaecke te draegen, dat de voorsz Ernst
van Asperdonghe door de voorsz Gerechtsdienaer wegh=
vervoert (quae non solum ad jurisdictionem Dominum,
ut inquirit textus in L. vij. Cod. de veteri (vers. sed
etiam ad ipsius omnipotentis Dei invocationem
commissa. est) in sijne quaede intentie soude
connen te triumpheren: waeromme dan de heeren
geadviseert hebben aen Dese Ed. Raedt, en geinstrueert
Mand. Patent tegens den voorgaenden, en het ver=
voeren van het voorsz persoon geordineert, mitgaders
het beroep daer tegens by de pretense proclamatie
van het selve aen voorsz Ernst van Asperdonghe, offte
iemant anders: welck voorsz Mandam. (dissua=
dende tegens dit voorsz Predicant en Kerckenraedt
van Asperdonghe, mitgaders alle andere) op 25.
Febr. jongstleden sijnde gepubliceert, soo hebben de
voorsz Predicant en die van den Kerckenraedt van Asper=
donghe haer tot dien dage diensaende bekent gemaeckt, en
partije gestelt; sulcx dat aen de sijde van de
heeren, alsdoen jegenw. van Mandam. gedaen, en
den sijnde geconclodeert is, tot dienstadige vervolgh,
en verdere, ende inhibitie versocht, en dat de goede
luyden middel geinhibeert met de proclamatie en
andere solemnisatie van het voorsz persoon voort
te gaen; waer tegens aen sijde van voorsz Predi=
cant en Kerckenraedt sijnde ~~van geconclu~~
tot sijn exceptie tegens sijne van niet antaenck=
lijck, en bij ordine dat de jegenw. Heeren Eysch
en conclusie ilico soude luyden ontset, en de
saecke voorts bij replick, en dupliek reflexie verder
voldongen, en bepleit, en bij de tweede Commissarissen
ter audientie van de volle gecommitteert worden
in dreigh, soo heeft den Raedt op 9. April lestleden de
voorsz goede Heeren verzoecht provisie ontset, alsoo
blijckt uyt de notitie van het dictum hier annex:
waerop voorsz Heeren partijen dispositie gedaen omme de
saecke te beschrijven bij Eysch, antwoort, replick en dupliek
ende

Notulis.

Ao 2e Aug.o 1664
Memorandum

De Staten Generael der
Vereenichde Nederlanden.

Edele, Gestrenge, Voorsichtige, Voorsienige Heeren, Vrienden ende
liefve getrouwen,

Soo Claes Jacobsz van Tholen als Schipper op Hoorn, hebbende ons bij continuatie
van deselve laten clagen over de faute provideren, bij
zijn Ed. onder nomine breeder gespecifieert in de
selve versoeck gedane, sijnde Schuldich aen
gecommitteerden hebben Ed. Mo. toe te senden met
versoeck dat deselve ons dienaengaende
gedane ingevolge van Onse Ordre aenschrijvens
van 25. deser soude willen laten toekomen,
waermede dilligerende, bevelen Ed. Mo.
in Godes heylige protectie. Actum Haag
den 31. July 1664.

J. V. Reigersberg
Vt.

Ter Ordonnantie van Sijn Edelgenelte
Heeren Staten Generael,

A Ruijsch

Aen de Raet van Staboude.

Aen de Hooge ende Mogende
Heeren de Heeren Staten
Generael der Vrye ende ver:
eenighde Neder Landen.

Hooge ende Mogende Heeren.

Arnoldus Simson, Predt in Alckmaer ende de forige
Gecommitteerde wegens de Classe van den Eylande
van Texel ende Borgen op Zoom, bedanken u
Mo: No: gedienstelyck, nyt name van hare principale,
over de Resolutie by u: Mo: No: genomen, op stuck
van de Reformatie, en wedinghe van dy in Loop der
laetste Stuytinge van Haer Stoutigheyt ende Supersti-
tieuse dienstigh, door aenschryvinge aen de Officieren,
wedersprekende dat het den selven officieren, soo ernst
moeste wesen, als wel u Mo: No: intentie is ju
dese; maer werd niet gedaen, by de Classis
daer aen veel gelegenheyt, om dat de selve bestiert
wort door exceptien, van haren ouden marckt, hoogh
dy groodt tot Loop der Pagistie, welck haer dwerss
te experiseert ende verhindert, ende dat oock daer
een vrouw aengestelt wordt by ordre van u Ho.
Mo: onbequame persoone, en die de executie van
Placcaten van u Ho: Mo: niet soo en derven ondet-
nemen, Wil echtwel de Classe het beste ywerich
ten opsichte van u Ho. Mo: Strickt ordre als u
gegeven, by na latinge van welcke de Classis niet
salmaer staet u Ho. Mo. de saecken ten eersten
bekent te maken, ten eynde naeder de noodige middel
gedisponeert, door officieren mogen worden
ten beste van Gods kercke, ende voortstellinge der
Reformatie, en mindere servitevt van de Stadt
Oosterlandt: Was ondertusschen meede wel ge-
wenscht, dat u Ho: Mo: op stuck van Huysinge
naeder de propositie hadden gelieven te nemen, ten
eynde, op de Resolutie daer op genomen, u Ho: Mo.
mochte gelieven te wedden, door klare documenten, het
en wederspreeckelyck bewys, dat den Stadt daer aen is
hebbende; maer also op het selve noch niet is gedaen

Esolvierde, soo worde d' Ho: Mo. dade tot ander
maal versocht ende gebeden, ten eynde dat voorgemelte Classe, daer op soo spoedelick worde gedient dat grondige ende kennelicke redenen genomen, ons Heeren Clooster onder d' Ho: Mo. alsdan wettigh souveraine tedoen stellen, tot weringe van illusie, ende quade oplossen stadt eedtonderende, wegende de archiven Latijn ende also d' Ho: Mo. mede wat op gemelte Evert Dobbantie, wegende de gemelte Classe, ende de hande ende ongehoorde proceduren, van de Raede van Brabant onder nomen, tegen de gemelte Classe, Ende van selver particulieren Leden, ende selve niet praeke van de questie Matri-monieel van Ernst van Oostenbrugge ende Catharina de Vogelaer, was order op de restitutie, der penningen versocht op de citatie van de gemelte Raede: ende dat d' Ho: Mo: daer op den selven Raede van Brabant Hadde gedordineert, bevrijdt dien aengaende d' Ho Mo. het Lant toekomt; soo hadde wel hij versocht also de committeerde der Classe voornt de ordre van d' Ho. Mo: beschiet behandicht, actum. Heere Beaumont, eerste presiderende van de Raede van Brabant, met versoeck, dat op de ordre van d' Ho. Mo. spraeck dichtz, het selve Convoy mochte worden gecontinueert: maer alsoo na toe seggingen van selve Heere eerste presiderende van de politie, ende oock naer ordre van d' Ho. Mo. daer op tot Leveringe van Memorien als de wolgemelte Raede nijt name der Classe voornt, daer op tot noch niet is gedaen, ende dat door nijt stellen de solliciteerde wort gebraeckt tot de excessive costen, die de Classe, mocht Predicanten, op haere wort moeten, niet konnen dragen: soo keerden hij de gecommitteerde der Classe sich ander maal tot d' Ho: Mo: nijt name van hare principale ondersdanichlijck versoeckende, dat alsnoch op de selve doleantie, mochte worden gedordineert de responsie, van de wolgemelte Raede van Brabant, ten eynde dat de selve bij de Classe synde bekomen de naerder proceduren daer toe dienende, sonder te eerst in gebraeck mogen worden: Ende alsoo hij versocht, om de uitterste van synen kaertes, nijt langer kan verschijnen te worden op ordre van d' Ho. Mo. de saeke soo

dijcker wierde Voorschrijft: Soo ist dat hij nijt name
ende in qualiteijt als boven onderdanichst Versoekt
dat hij Mo: Mo: gelieven/ Het selve bevrijdt bij den
Edele van Brabant/ des Clissi voor gemelt te
doen ophouden/ den sijnde onderdanichlijk daer op mogt
werden gedient/ Verwachtende hierop sijn Mo: Mo:
naerder Resolutie/ ofte wel bij nijt spraeke onder sijn
Hoocheden penninghs te bekomen twelck doende

Arnoldus Finson
Deputatus a Classe Hollana
et Burgi Zelandiae

